

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-05-05
Version

Ärende/Dok. id.
SL 2014-1039

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08 – 686 16 51
Jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2015-06-02, info punkt 17

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet – information om den pågående samråds- och utredningsfasen

Ärendebeskrivning

Stockholms läns regionala trafikförsörjningsprogram genomgår sedan ett år tillbaka en revideringsprocess. Detta ärende är en lägesrapport om programprocessen. Målet är att ha ett färdigt reviderat programdokument beslutat av Stockholms läns landstingsfullmäktige 2017, ett program som regionens aktörer kan stödja sig mot i planer och projekt kopplade till regional kollektivtrafik.

Underlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 5 maj 2015
Beslut om att inleda processen för att ta fram nästa regionala trafikförsörjningsprogram, trafiknämnden 2014-05-13, SL 2014-1039

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Revideringsprocessen av Stockholms läns regionala trafikförsörjningsprogram startade för ett år sedan med en inledande dialog med programmets intressenter. Detta år pågår samrådsfas och programmet planeras bli beslutat av landstingsfullmäktige i början av 2017 efter remiss och förankring under 2016. Detta ärende är en lägesrapport för arbetet.

Bakgrund

Enligt kollektivtrafiklagen som trädde i kraft den 1 januari 2012 ska det finnas en regional kollektivtrafikmyndighet i alla län med ansvar för att ta fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram med långsiktiga mål. Målen ska ligga till grund för den kollektivtrafik som ska upphandlas av myndigheten. I Stockholms län är landstinget regional kollektivtrafikmyndighet. I september 2012 beslutade landstingsfullmäktige om länets första regionala trafikförsörjningsprogram med mål och inriktning för den regionala kollektivtrafiken till år 2030. Ambitionen är att programmet ska ligga till grund för upphandlingar, strategier, planer och förstudier både inom landstinget och hos andra regionala aktörer.

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-05-05
VersionÄrende/Dok. id.
SL 2014-1039
Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Kollektivtrafiklagen anger att programmet ska uppdateras vid behov, och planen är att revidera programmet varje mandatperiod.

Syfte och mål

Syftet med arbetet är att genomföra en revidering av det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Trafikförsörjningsprogrammets syfte är att tillhandahålla långsiktiga mål för den regionala kollektivtrafiken och inriktningar för den allmänna trafikplikten. Trafikförsörjningsprogrammet har även ett internt syfte för trafikförvaltningen, att uppdatera ett styrande dokument som är vägledande för övriga strategier och beslut. Det förväntade långsiktiga resultatet av revideringen är en uppdaterad inriktning för utformning och uppgifter för den regionala kollektivtrafiken i Stockholms län.

Målet är att ha ett färdigt reviderat dokument beslutat av Stockholms läns landstingsfullmäktige 2017, ett trafikförsörjningsprogram som regionens aktörer kan stödja sig mot i planer och projekt kopplade till regional kollektivtrafik. Kostnader för framtagandet beräknas till ca 3 mkr under 2014-2017.

Ingående delprojekt

Arbetet omfattar ett antal delprojekt som identifierats som viktiga för att genomföra revideringen och utveckla ingående delar i förhållande till nu gällande trafikförsörjningsprogram:

- Attraktivitet och morgondagens trafiksystem
- Kommersiell trafik och allmän trafikplikt
- Ekonomisk effektivitet
- Nuläge och behovsanalys
- Hållbarhet (social hållbarhet och miljö)
- Ekonomisk hållbarhet
- Färdtjänst och tillgänglighet
- Konkurrensneutralt tillträde

Två stödjande delprojekt:

- Samhällsekonomi
- Kommunikationsplan

Politisk referensgrupp/styrgrupp

Inom arbetet med revidering av trafikförsörjningsprogrammet finns behov av ett antal för processen viktiga referensgrupper för att få med sig olika perspektiv och framförallt för att utveckla och förankra programmet politiskt.

En politisk referensgrupp, som ska utgöras av beredningen för trafikplanering, är viktig för framtagandet av revideringen då trafikförsörjningsprogrammet ska

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-05-05
VersionÄrende/Dok. id.
SL 2014-1039Infosäk. klass
K1 (Öppen)

innehålla de långsiktiga målen för kollektivtrafiken. I en storstadsregion – tillika huvudstadsregion – som Stockholms län utgör kollektivtrafiken en mycket större andel av det totala transportbehovet än i många andra län. Befolkningstillväxten talar för att kollektivtrafiken kommer spela en roll i framtiden. Därför är det viktigt att inriktningen diskuteras med en politisk referensgrupp under arbetets gång, varför formeringen av en politisk referensgrupp är av stor vikt.

Process

Arbetet med det nya regionala trafikförsörjningsprogrammet har påbörjats under 2014, med ambition att ha ett aktualiserat program på plats kring 2017. Trafikförvaltningen har inför revideringen gjort en utvärdering av arbetet med det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Den visar att vissa delar av arbetet behöver utvecklas, men att många delar redan är bra att bygga vidare på. Trafikförvaltningen har även gjort en uppföljning av målen i trafikförsörjningsprogrammet som underlag för revidering. Dessa både rapporter ingick som beslutsunderlag för trafiknämnden när beslutet (SL 2014-1039) togs i maj 2014 om att påbörja denna revidering.

Under 2014 skedde den inledande dialogen, dvs en inkluderande förberedelsefas med identifiering av berörda deltagare och därefter förutsättningslös dialog med alla deltagare för att sätta programmets agenda. Detta gjordes i form av möten utan färdiga förslag och med möjlighet för intressenterna att ta upp sina egna frågor, vilket var uppskattat. Kommunerna gavs en särskild möjlighet till enskild dialog med trafikförvaltningen i uppstartsfasen. Utifrån dessa dialoger som skedde både externt och internt samt utifrån ovanstående utvärdering av förra programmet togs ett upplägg för nästa projektfas fram.

Den formella delen av processen påbörjades med startsamråd den 10 mars 2015 med tema ”utgångspunkter för det regionala trafikförsörjningsprogrammet” och med start av delprojektsarbetena. Den 8 april genomfördes ett samråd kopplat till Tillväxt- och regionplaneförvaltningens regionmöte om det pågående programarbetet med RUFSS (den regionala utvecklingsplanen i Stockholms län) på temat ”kollektivtrafikens roll i transportsystemet”.

En av de viktigaste slutsatserna av den inledande dialogen och de två första samråden är intressenternas, inte minst kommunernas, efterfrågan på långsiktig planering av kollektivtrafiken.

Nästa steg i arbetet är att ta fram en samrådsbroschyr med förslag på fördjupningar inom de olika målen och avseende den allmänna trafikplikten. Broschyren ska fungera som underlag i höstsamrådet där mål och måltal ska diskuteras. Ambitionen för dessa möten är fördjupade mer avgränsade tema-

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-05-05
VersionÄrende/Dok. id.
SL 2014-1039Infosäk. klass
K1 (Öppen)

och gruppssamråd där det kommer finnas möjlighet att fokusera på delar av programinnehållet.

Beslutspunkter och Milstolpar	Datum
Beslut om projektstart	Maj 2014
Inledande dialog	Sommar-höst 2014
Startsamråd	Mars 2015
RUFS/TFP-samråd	April 2015
Höstsamråd	Oktober 2015
Samråd inför remiss	December 2015
Remiss	Februari-maj 2016
Samrådsredogörelse (av remissen)	Höst 2016
Färdigt trafikförsörjningsprogram	Februari 2017

Tabell: Beslutspunkter och milstolpar med datum för TFP

Möjligheter och risker

Projektet har ett flertal positiva möjligheter. Revideringen av länets regionala trafikförsörjningsprogram innebär bland annat:

- Betydelsefulla möjligheter till att skapa ökat engagemang och förståelse för det delade ansvaret i regionen att utveckla kollektivtrafiken och samverka med bebyggelseutvecklingen hos trafikförvaltningens viktiga medaktörer, framförallt kommunerna.
- Möjlighet att lyfta området social hållbarhet. Denna revidering ger möjlighet att ta tåten som en kollektivtrafikmyndighet som satsar på social hållbar utveckling.
- Projektet har under programprocessens gång en unik möjlighet att påverka inriktningen i revideringen av den regionala utvecklingsplanen, och påverka beslut om regional inriktning för transportsystemets utveckling.
- Revideringen möjliggör en översyn av våra mål så att de kopplas bättre till verksamhetens ekonomiska förutsättningar och blir mer uppföljningsbara.

Det finns även ett antal risker inom projektet. Formeringen av en politisk referensgrupp/styrgrupp, som ska utgöras av beredningen för trafikplanering, bedöms som avgörande för programmets förankring och för att processen vidare ska fungera effektivt. Andra utmaningar föreligger i att samordna arbetet med det regionala trafikförsörjningsprogrammet med de övriga angränsande regionala processerna som rör regionens utveckling och transportsystem, exempelvis arbetet med ny RUFS och Sverigeförhandlingen.

Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-05-05
Version

Ärende/Dok. id.
SL 2014-1039

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Ytterligare risker handlar om utmaningar att leva upp till förväntningar från intressenter på högt ställda mål och inriktningar. Detta kräver att realistiska mål tas fram, att ekonomiska förutsättningar kopplas till målen. På så sätt kan det skapas mandat för att det regionala trafikförsörjningsprogrammet används som kollektivtrafikens styrande dokument både internt och externt.

Ragna Forslund
Tf förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling